

Niepowodzenia szkolne – przyczyny i zapobieganie

1. Co to są niepowodzenia szkolne i jak je rozpoznać?
2. Przyczyny niepowodzeń.
3. Zapobieganie.
4. Podsumowanie.

Ad 1 O niepowodzeniu szkolnym mówimy wtedy, gdy uczeń nie osiąga sukcesu na miarę swoich możliwości. Oznaką braku sukcesu jest:

- niskie poczucie własnej wartości,
- brak wiary w swoje możliwości,
- lęk,
- niechęć chodzenia do szkoły,
- agresja w stosunku do innych ale też siebie samego.

Ad 2 Przyczyny niepowodzeń możemy ogólnie podzielić:

- organizacja procesu nauczania,
- uwarunkowania środowiskowe,
- przyczyny tkwiące w dziecku – biologiczne i intelektualne.

My zajmiemy się dwiema przyczynami:

- a) uczeń mający słabsze możliwości uczenia się,
- b) uczeń z dysleksją.

Ad a) Uczeń słabszy – tak prowadzony proces nauczania, aby uczeń mógł osiągnąć sukces. Aby mógł rozwijać się w swoim tempie i właśnie to robił. Współpraca rodziców ze szkołą i szkoły z rodzicami jest tutaj konieczna. Jeżeli potrzebna jest współpraca z PPP to też należy z niej skorzystać. Jeżeli tak się dzieje to jest wszystko dobrze – uczeń osiąga sukces. Uczy się.

Ad b) Uczeń z dysleksją. Dys – brak, trudność; leksja – wyraz. Trudność w odczytywaniu, rozumieniu odczytanego wyrazu i poprawnym zapisaniu go, przy dobrych możliwościach uczenia się. Opinię o dysleksji wydaje PPP na początku IV klasy SP. Wcześniej możemy mówić o ryzyku dysleksji. Jeżeli jest dobra współpraca pomiędzy rodzicami i szkołą to dziecko otrzymuje odpowiednią pomoc i też osiąga sukces.

Ad 3 Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym to właściwe wychowywanie – **przygotowanie do rozwiązywania problemów.** Niektórzy rodzice a może wszyscy staramy się, aby dziecko w przyszłości było szczęśliwe. Tego nie zdołamy osiągnąć, ale

odpowiednio przygotować do pełnienia roli ucznia a później bycia dorosłym możemy. Jeżeli nie będziemy za dziecko wykonywać jego zadań a wręcz pozwolimy mu na to.

Zadania rodziców:

- **Okres niemowlęcy** – najważniejszą rzeczą w tym okresie, to nabycie przez dziecko zaufania do osoby najbliższej a później do otoczenia. Wiąże się to z poczuciem bezpieczeństwa bez, którego trudno mówić o dobrym rozwoju.
- **Wiek przedszkolny** to wiek pełen energii i inicjatywy. Dziecko próbuje wszystkiego: raczkuje, podskakuje, zagląda, smakuje, ogląda, dotyka, rysuje, wycina, lepi. Robi to co jest mu potrzebne do rozwoju. Poprzez te „ćwiczenia” ćwiczy mózg, jego połączenia pomiędzy obiema półkulami, co w przyszłości zapobiega powstawaniu ryzyka dysleksji oraz sprzyja lepszemu uczeniu się. Są to ćwiczenia przygotowujące do pokonania ciężkiej pracy jaką jest nauka czytania i pisania, a to jest podstawą radzenia sobie z uczeniem się. Czasami z jakiegoś powodu dziecko jest mało aktywne, ale my jako rodzice zadbamy o inicjatywę - pokażemy motyla, poczytamy książkę. Krytykowane i zawstydzanie powoduje, że dziecko wycofuje się i wątpi w swoje możliwości.
- **Wiek szkolny** – ma za zadanie aby dziecko przeżywało poczucie **pilności – pracowitości**. W tym okresie korzysta z naukowych i materialnych zasobów społeczeństwa (szkoły i środowiska). Doceniane, otaczane serdecznością wierzy w swoje możliwości w pokonywaniu trudności. Zaniedbane przez dorosłych uważa , że nie potrafi sprostać wymaganiom.
- **Wiek dojrzewania** – okres kryzysowego myślenia o sobie i dorosłych. Ważne aby podtrzymać wcześniej wypracowane poczucie wiary w siebie.

Ad 4 Podsumowanie

Ostatnio mało mówi się o wychowywaniu dla społeczności i społeczeństwa. Może są to zbyt ogólne hasła. Ale wychowywanie poprzez współpracę i wzajemną pomoc to już brzmi dobrze. Jeżeli zadbamy o to, aby dziecko radziło sobie z problemami, to dodajmy jeszcze, aby chciało i umiało pomóc innym oraz w razie potrzeby poprosić o pomoc. Być może dzieje się to dlatego, że są duże trudności z usamodzielnieniem się młodych ludzi. Jednak więzi społeczne i to czy rozumiemy problemy innych, a razie potrzeby umiemy poprosić o pomoc jest nie do przecenienia.

Opracowała: Teresa Kwiatkowska